

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
Agjencia Kombëtare e Arsimit dhe Formimit Profesional

SKELETKURRIKULI

Për Profilin Mësimor

SHERBIME XHENERIKE

Niveli II

**(Në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh
transporti”)**

Kodi: M2-II-11

Miratoi:

MINISTRI

.....

Tiranë, 2011

Përmbajtja:

I. Qëllimet e arsimit profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II, të drejtimit mësimor “Shërbime mjetesh transporti”.

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II.

1. Kërkesat e pranimi të nxënësve në arsimin profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II
2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësit në përfundim të arsimit në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II
3. Kompetencat profesionale të nxënësit në përfundim të arsimit në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II
4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit në në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II

III. Plani mësimor për profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II.

IV. Udhëzime për planin mësimor

V. Udhëzime për procesin mësimor.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.

VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II,

VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar.

X. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar.

I. Qëllimet e arsimit profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niv. II, të drejtimit “Shërbime mjetesh transporti”.

Qëllimi kryesor i arsimit profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II, të drejtimit “Shërbime mjetesh transporti”, është *“zhvillimi i personalitetit të nxënësve për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon dhe përgatitja e tyre për t’u punësuar në veprimtaritë profesionale që lidhen drejtpërdrejt me shërbimet xhenerike në mjetet e transportit”*. Për të realizuar këtë, shkolla profesionale u krijon nxënësve:

- mundësi të përshtatshme për të nxënë, pavarësisht nga gjinia, raca, besimi dhe aftësitë;
- mundësi për të gjithë, për të zhvilluar kompetencat profesionale, të bazuara në njohuritë, shprehitë, qëndrimet dhe vlerat, të mjaftueshme për të lehtësuar punësimin dhe përparimin drejt arsimit e formimit profesional të mëtejshëm;
- mbështetje për t’u njohur me rregullat e sigurimit teknik e të ruajtjes së mjedisit në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe për t’i zbatuar ato me rreptësi;
- mbështetje për t’u njohur me teknologjitë e proceset teknologjike bashkëkohore e të perspektivës, që lidhen me kualifikimin profesional përkatës;
- mbështetje për të zhvilluar ndjenjën e disiplinës, kuriozitetin intelektual dhe profesional, aftësitë sipërmarrëse, si dhe vlerat morale;
- mbështetje për t’u zhvilluar psikologjikisht dhe fizikisht, për të përballuar vështirësitë që do të ndeshin gjatë veprimtarive të ardhshme profesionale;
- mbështetje për të zhvilluar frymën e tolerancës dhe të mirëbesimit nëpërmjet përvojës së punës.

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II

1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II

Në shkollat që ofrojnë arsimin profesional në profilin mësimor “Shërbime xhenerike” niveli II, kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë të rinjtë që:

- kanë mbaruar arsimin profesional në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”, niveli I;
- janë të aftë fizikisht dhe mendërisht të përballojnë kërkesat e këtij niveli të arsimit profesional.
- kanë aftësi të kufizuara, për të cilët shkolla krijon kushte dhe përshtat programin në përputhje me paaftësitë që shfaqin.

Në raste të veçanta kur kërkesat për të ndjekur këtë shkollim janë më të larta se kapacitetet reale të këtyre shkollave, atëherë, MASH përgatit udhëzime të veçanta me kritere të posaçme pranimi për këto shkolla.

2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësve në përfundim të arsimit në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II

Në përfundim të arsimit profesional në profilin profesional “Shërbime xhenerike”, niveli II, nxënësi do të zotërojë këto kompetenca të përgjithshme kryesore:

- Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tij dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme.

- Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional.
- Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më efçente.
- Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror.
- Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integriteteve lokale, rajonale.
- Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse për të ardhmen e tij.
- Të tregojë vetëkontroll gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij.
- Të organizojë drejt procesin e të nxënës të tij dhe të shfaqë gadishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës.
- Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuar.
- Të vlerësojë dhe vetvlerësojë nisur nga kritere të drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij.

3. Kompetencat profesionale të nxënësit në përfundim të arsimit në profilin mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II.

Në përfundim të arsimit profesional në profilin profesional “Shërbime xhenerike”, niveli II, nxënësi do të jetë i aftë të zhvillojë më tej kompetencat profesionale të fituara në nivelin I, si dhe të ushtrojë kompetenca të tjera profesionale, si më poshtë:

- Të konceptojë planin për hapjen e një biznesi të vogël për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të kryejë llogaritje të thjeshta ekonomike që lidhen me shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të zbatojë standardet e profesionit.
- Të interpretojë dhe plotësojë dokumentacionin teknik dhe financiar për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të organizojë vendin e punës për kryerjen e shërbimeve xhenerike në mjetet e transportit.
- Të përzgjedhë veglat, pajisjet, instrumentet dhe materialet e duhura për kryerjen e shërbimeve xhenerike në mjetet e transportit.
- Të kryejë kontrollet dhe matjet e nevojshme për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të përdorë dhe mirëmbajë veglat, pajisjet dhe instrumentet e punës.
- Të bëjë diagnostimin e parregullsive në pjesët xhenerike të mjeteve të transportit.
- Të kryejë mirëmbajtjen dhe riparimin e elementeve të transmisionit të fuqisë në mjetet e transportit.
- Të kryejë mirëmbajtjen dhe riparimin e rrotave dhe elementeve të sistemit të varjes në mjetet e transportit.
- Të kryejë mirëmbajtjen dhe riparimin e elementeve të sistemit të drejtimit në mjetet e transportit.
- Të kryejë mirëmbajtjen dhe riparimin e elementeve të sistemit të frenimit në mjetet e transportit.
- Të komunikojë me etikën e duhur në kuadrin e veprimtarive profesionale.
- Të zbatojë rregullat e mbrojtjes në punë dhe të ruajtjes së mjedisit.

4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit profesional në profilin mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II.

Përfundimi me sukses i arsimit profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II, e pajis nxënësin me certifikatën e punonjësit të kualifikuar në këtë profil profesional. Ky arsimim i jep mundësi nxënësit t’i drejtohet tregut të punës në ndërmarrje/servise të ndryshme që kryejnë shërbime xhenerike në mjetet e transportit. Gjithashtu, përvojë pune të mëtejshme, nxënësi mund të vetëpunësohet në kuadrin e një biznesi individual ose të krijojë biznesin e tij në fushën e shërbimeve xhenerike në mjetet e transportit.

Me përfundimin e këtij niveli, nxënësi ka mundësi për vazhdimin e arsimimit në nivelin III (teknik/manaxherial) të arsimit profesional (njëvjeçar) në drejtimin/profilin përkatës, për të fituar diplomën e “maturës profesionale”, me mundësi për vazhdimin e studimeve universitare.

III. Plani mësimor për arsimin profesional në profilin mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II

Plani mësimor për profilin mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II			
Nr	Kodi	Lëndët dhe modulet mësimore	Orët javore/vjetore
			Klasa 12
A.		Lëndët e përgjithshme (Gjithsej)	8/10 (272/340)
1		Gjuhë shqipe dhe letërsi	2
2		Gjuhë e huaj	2
3		Gjuhë e huaj 2 (me zgjedhje të lirë)	(2)
4		Matematikë	2
5		Teknologji informimi e komunikimi	1
6		Aftësi për jetën	1
B.		Lëndët profesionale (Gjithsej)	7 (238)
1	L-17-157-10	Bazat e sipërmarrjes	2
2	L-18-257-11	Shërbimet xhenerike në mjetet e transportit	5
C.		Modulet të detyruar të praktikës profesionale (Gjithsej)	12 (408)
1	M-18-782-11	Shërbimi i transmisionit të fuqisë së mjeteve të transportit	120
2	M-18-783-11	Shërbimi i rrotave dhe sistemit të varjes së mjeteve të transportit	84
3	M-18-784-11	Shërbimi i sistemit të drejtimit të mjeteve të transportit	102
4	M-18-785-11	Shërbimi i sistemit të frenimit të mjeteve të transportit	102
D.		Modulet e praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar (Gjithsej)	3 (102)
1	M-18-786-11	Shërbimi i kutive automatike të ndërrimit të shpejtësisë	102
2	M-18-787-11	Shërbimi i sistemit të frenimit ABS	102
		Gjithsej A+B+C+D	30/32 (1020/)

IV. Udhëzime për planin mësimor

Kohëzgjatja e vitit shkollor është:

Në klasën 12, viti shkollor ka gjithsej 36 javë (34 javë mësimore + 2 javë provime)

Një javë mësimore ka jo më shumë se 32 orë mësimore (teorike dhe praktike).

Një orë mësimore zgjat 45 minuta.

Kurrikuli i arsimit profesional në profilin “Shërbime xhenerike”, niveli II, përbëhet nga 4 grupe elementesh kurrikulare:

- Lëndët e kulturës së përgjithshme, të përbashkëta për drejtimet e ndryshme të këtij niveli (programet e detajuara të tyre jepen në një dokument të veçantë të MASH).
- Lëndët e kulturës profesionale (programet e përgjithëshme janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale të detyruara (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale me zgjedhje të detyruar (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).

Rekomandohet që modulet e praktikës profesionale të realizohen në ndarje ditore 3 orëshe ose 6 orëshe.

V. Udhëzime për procesin mësimor.

Mësuesit e lëndëve teorike profesionale dhe instruktorët e moduleve të praktikave profesionale duhet të përzgjedhin dhe përdorin forma dhe metoda mësimdhënieje të tilla që të nxisin maksimalisht të nxënit aktiv të nxënësve dhe të çojnë në krijimin e ta, të kompetencave të punës, të plota dhe të qëndrueshme.

E rëndësishme është që **planifikimi i mësimdhënies** të bazohet në një proces analize fillestare, i cili të marrë parasysh faktorë të tillë të rëndësishëm si, niveli i hyrjes së nxënësve, përmbajtja e hollësishme e lëndëve profesionale dhe e moduleve të praktikave profesionale të parashikuara dhe shkalla e integritit të tyre, objektivat konkretë që do të arrihen, mundësitë reale që ka shkolla për realizimin e veprimtarive mësimore etj. Për këtë planifikim duhet një bashkëpunim i ngushtë i të gjithë personelit mësimdhënës dhe drejtues të shkollës.

Elementi kyç për arritjen e suksesit në një proces të nxëni, është *motivimi i nxënësve*. Njohja e vazhdueshme e nxënësve me shkallën e përmbushjes së objektivave nga ana e tyre përbën një mekanizëm të fuqishëm motivimi, i cili duhet të shihet me përparësi nga mësuesit.

Një element tjetër që ndihmon suksesin është *integrimi i teorisë me praktikën* e profesionit. Parimi i “të nxënit duke bërë” duhet të gjejë vendin e duhur në procesin e të mësuarit në shkollat profesionale të profilit mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II.

Mësuesit dhe instruktorët duhet të përdorin metoda të tilla të të mësuarit që zhvillojnë jo vetëm njohuritë teorike, shkathtësitë dhe shprehitë praktike të nxënësve, por edhe qëndrimet e tyre ndaj jetës, punës dhe shoqërisë në përgjithësi. *Puna në grup* dhe *Puna me projekte* janë dy nga format bazë të organizimit të mësimit (teorik ose praktik) për të zhvilluar *kompetencat kyçe*, të nevojshme për zgjidhjen e problemeve që kanë të bëjnë me veprimtarinë profesionale në veçanti dhe jetën e profesionistit të ardhshëm, në përgjithësi.

Një parim tjetër që duhet respektuar nga mësuesit dhe instruktorët është fakti që *të nxënit nuk ndodh vetëm në mjediset e shkollës, por edhe jashtë tyre*. Dhënia e detyrave dhe puna kërkimore e pavarur e nxënësve ka një ndikim të dukshëm në formimin e tyre si profesionistë të ardhshëm të profilin profesional “Shërbime xhenerike”.

Në rastin e nxënësve me aftësi të kufizuara, mësuesit duhet të përshtasin programet e lëndëve dhe përshkruesit e moduleve në përputhje me mundësitë dhe të krijojnë kushte për zbatim.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.

Vlerësimi vjetor i nxënësve në lëndët teorike profesionale dhe modulet e praktikave profesionale bëhet nga vetë mësuesit dhe instruktorët përkatës, me metoda dhe instrumente vlerësimi të përgatitura ose përzgjedhura nga vetë ata. Vlerësimi i nxënësve të bëhet me nota (4-10) si për lëndët teorike, ashtu edhe për modulet praktike, si gjatë vitit, ashtu edhe në provimet përfundimtare.

Në përfundim të klasës së 12-të, nxënësi i arsimuar në profilin mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II, i nënshtrohet provimeve të mëposhtme:

- a) Provimi i teorisë profesionale të integruar;
- b) Provimi i praktikës profesionale të integruar;

Në këto provime ata vlerësohen për shkallën e përvetësimit të kompetencave profesionale (njohurive, shprehive, vlerave dhe qëndrimeve), të nevojshme për të punuar në veprimtari të ndryshme profesionale që operojnë në fushën e ndërtimit, dhe u jepet certifikata në të cilën evidentohen notat përfundimtare të lëndëve teorike profesionale, të moduleve të praktikës profesionale, të lëndëve të përgjithshme, si dhe rezultatet e dy provimeve përfundimtare të nivelit II.

VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në profilin mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II

Me përfundimin e suksesshëm të arsimit profesional në profilin mësimor “Shërbime xhenerike”, niveli II, shkolla profesionale e pajis nxënësin me Dëftesën e përfundimit të këtij niveli si dhe me Certifikatën e aftësisimit profesional, të cilat njihen në territorin e Republikës së Shqipërisë. Sipas modelit të miratuar nga MASH, këto dëshmi përmbajnë:

- a) Të dhënat për nxënësin, shkollën, vitin e përfundimit, kualifikimin e fituar, etj.
- b) Të dhëna për rezultatet e arritura nga nxënësi:
  - rezultatet në lëndët e përgjithshme, lëndët profesionale dhe modulet profesionale;
  - rezultatet e dy provimeve përfundimtare të Nivelit II.

VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

1. Lënda “Bazat e sipërmarrjes” (L-17-157-10). Kl. 12 – 68 orë

– Synimet e lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl. 12.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl.12, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë sipërmarrjen me të gjithë elementet kryesore të saj.
- Të shpjegojnë lidhjen midis sipërmarrjes dhe veprimtarisë njerëzore.
- Të shpjegojnë ndikimin e sipërmarrjes në biznes.
- Të shpjegojnë funksionet themelore të organizimit të punës në biznes.
- Të përshkruajnë veçoritë e tregut dhe veprimtaritë që kryhen në të.
- Të përshkruajnë llojet e konsumatorëve, kërkesat specifike për mallra/shërbime dhe reagimet e tyre ndaj sinjaleve të marketingut të një sipërmarrjeje.
- Të shpjegojnë kuptimin e institucioneve financiare dhe rolin e tyre në biznes.
- Të shpjegojnë kuptimin e bankave dhe shërbimet e tyre.
- Të shpjegojnë kuptimin, rëndësinë, mjetet dhe strategjitë e marketingut.
- Të listojnë katër *P*-të e marketingut.
- Të përshkruajnë konceptet bazë të legjislacionit dhe etikës së biznesit.
- Të shpjegojnë rëndësinë e legjislacionit të punës dhe elementet përbërës të tij.
- Të kryejnë llogaritje të thjeshta ekonomike të një aktiviteti sipërmarrës.
- Të shpjegojnë rëndësinë, nevojën dhe aspektet kryesore të përdorimit të Teknologjisë së Informimit dhe Komunikimit (TIK) për krijimin e kontakteve në biznes.

• Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl.12 - 68 orë

Tema 1	Njohuri të përgjithshme mbi sipërmarrjen	3 orë
Tema 2	Sipërmarrja dhe aktiviteti njerëzor	4 orë
Tema 3	Sipërmarrja dhe biznesi	8 orë
Tema 4	Organizimi i punës në biznes	9 orë
Tema 5	Tregu dhe sjellja konsumatore	6 orë
Tema 6	Institucionet financiare	7 orë
Tema 7	Njohuri për Marketingun	5 orë
Tema 8	Legjislacioni dhe etika e biznesit	5 orë
Tema 9	Legjislacioni i punës	7 orë
Tema 10	Llogaritje të thjeshta ekonomike	10 orë
Tema 11	Aspekte të TIK-ut në biznes	4 orë

2. Lënda “Shërbime xhenerike në mjetet e transportit” (L-18-257-11). Kl. 12–170 orë

• Synimet e lëndës “Shërbime xhenerike në mjetet e transportit”, kl. 12.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Shërbime xhenerike në mjetet e transportit”, klasa 12, nxënësit duhet:

- Të tregojnë se ç’janë shërbimet xhenerike në mjetet e transportit dhe të argumentojnë rëndësinë e tyre.

- Të bëjnë klasifikimin e shërbimeve xhenerike në mjetet e transportit.
- Të përshkruajnë ndërtimin dhe funksionimin e një servisi për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të dallojnë dhe tregojnë përdorimet e veglave, instrumenteve dhe pajisjeve të punës në një servis për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të përshkruajnë si bëhet organizimi i punës në një servis për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të tregojnë masat e sigurisë në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit në shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të përdorin informacionin dhe dokumentacionin teknik për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.
- Të përshkruajnë parregullsitë kryesore në transmision, sistemin e ecjes, sistemin e drejtimit, sistemin e frenimit, si dhe shkaqet e tyre.
- Të përshkruajnë procedurat e diagnostikimit të parregullsive në transmision, sistemin e ecjes, sistemin e drejtimit dhe sistemin e frenimit të mjeteve të transportit.
- Të përshkruajnë procedurat e mirëmbajtjes së transmisionit, sistemit të ecjes, sistemit të drejtimit dhe sistemit të frenimit të mjeteve të transportit.
- Të përshkruajnë procedurat e riparimeve të llojeve të ndryshme në transmision, sistemin e ecjes, sistemin e drejtimit dhe sistemin e frenimit të mjeteve të transportit.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Shërbime xhenerike në mjetet e transportit”, kl. 12 - 170 orë:**

Tema 1	Njohuri të përgjithshme për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit	4 orë
Tema 2	Klasifikimi dhe veçoritë e shërbimeve xhenerike në mjetet e transportit.	4 orë
Tema 3	Ndërtimi dhe funksionimi i një servisi për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit	4 orë
Tema 4	Veglat, instrumentet dhe pajisjet e punës në një servis për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit	4 orë
Tema 5	Organizimi i punës në një servis për shërbimet xhenerike në mjetet e transportit	4 orë
Tema 6	Siguria në punë dhe mbrojtja e mjedisit në shërbimet xhenerike në mjetet e transportit.	4 orë
Tema 7	Përdorimi i informacionit dhe dokumentacionit teknik në shërbimet xhenerike në mjetet e transportit	3 orë
Tema 8	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i friksioneve mekanikë.	12 orë
Tema 9	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i friksioneve hidraulike.	7 orë
Tema 10	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i mekanizmave të komandimit të friksioneve.	8 orë
Tema 11	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i kutive manuale të ndërrimit të shpejtësisë.	12 orë
Tema 12	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i kutive automatike të ndërrimit të shpejtësisë.	8 orë
Tema 13	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i mekanizmave të komandimit të kutive të ndërrimit të shpejtësisë.	8 orë
Tema 14	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i transmisioneve kardanike.	4 orë
Tema 15	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i transmisioneve kryesore	4 orë
Tema 16	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i diferencialeve.	6 orë
Tema 17	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i gjysëmboshteve.	4 orë

Tema 18	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i askseve të mjeteve të transportit.	6 orë
Tema 19	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i varëseve të mjeteve të transportit.	8 orë
Tema 20	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i rrotave të mjeteve të transportit.	10 orë
Tema 21	Balancimi dhe regjistrimi i këndeve të rrotave	4 orë
Tema 22	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i sistemit të drejtimit.	12 orë
Tema 23	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i përforcuesve të sistemit të drejtimit	6 orë
Tema 24	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i sistemit të frenimit hidraulik.	12 orë
Tema 25	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i sistemit të frenimit pneumatik	8 orë
Tema 26	Diagnostikimi, mirëmbajtja dhe riparimi i frenave të dorës	4 orë

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar

1. Moduli “Shërbimi i transmisionit të fuqisë së mjeteve të transportit”

Drejtimi: Shërbime mjetesht transporti
Profili: Shërbime xhenerike
Niveli: II
Klasa: 12

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	SHERBIMI I TRANSMISIONIT TE FUQISE SE MJETEVE TE TRANSPORTIT	(M-18-782-11)
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të diagnostikimit, mirëmbajtjes dhe riparimit në elementet e transmisionit të fuqisë së automjeteve të ndryshme.	
Kohëzgjatja e modulit	120 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin I të kualifikimit në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesht transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në friksionin e automjetit. Përmbajtja: <ul style="list-style-type: none"> – Analiza e dokumentacionit teknik të friksionit të automjetit. – Përgatitja e vendit të punës për punime në friksionin e automjetit. – Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në friksion. – Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në friksion. – Kontrolli dhe prova e funksionimit të friksionit dhe përcaktimi i parregullsive. – Vendosja e automjetit në postin e punës. – Çmontimi i lidhjeve mekanike, hidraulike dhe elektrike të friksionit me agregatet tjera. – Çmontimi i friksionit nga automjeti (nëse është e nevojshme) dhe pastrimi i tij. – Vendosja e friksionit të çmontuar në bangon e punës. – Çmontimi i pjesëve të friksionit. – Kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në friksion. – Zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të	

-
- friksionit (diskut aktiv dhe diskut pasiv, kushinetës, pirunit etj.).
- Çmontimi i pjesëve të mekanizmit mekanik të komandimit të friksionit.
  - Kryerja e kontrolleve për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e mekanizmit mekanik të komandimit të friksionit.
  - Zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të mekanizmit mekanik të komandimit friksionit (levave, fijos, guajnit etj.).
  - Çmontimi i pjesëve të mekanizmit hidraulik të komandimit të friksionit.
  - Kryerja e kontrolleve për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e mekanizmit hidraulik të komandimit të friksionit.
  - Zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të mekanizmit hidraulik të komandimit friksionit (pompës së friksionit, cilindrit, tubave etj.).
  - Kontrolli dhe rregullimi i nivelit të alkoolit (dhe nxjerrja e ajrit) të mekanizmit hidraulik të komandimit friksionit.
  - Montimi i friksionit në automjet.
  - Montimi i mekanizmit të komandimit (mekanik ose hidraulik) të friksionit.
  - Kryerja e regjistrimeve në mekanizmin e komandimit (mekanik ose hidraulik), për mirëfunksionimin e friksionit.
  - Kryerja e gratimeve në pjesët e friksionit të automjetit.
  - Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të friksionit të automjetit.
  - Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e friksionit që do të zëvendësohen.
  - Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
  - Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të friksionit të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të friksionit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në friksionin e automjetit.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për punime në friksion.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në friksion.
- të kontrollojë dhe të provojë funksionimin e friksionit si dhe të përcaktojë parregullsitë.

-
- të vendosë automjetin në mënyrë të sigurtë në postin e punës.
  - të çmontojë lidhjet mekanike, hidraulike dhe elektrike të friksionit me agregatet tjera.
  - të çmontojë friksionin nga automjeti (nëse është e nevojshme) dhe të pastrojë atë.
  - të vendosë friksionin të çmontuar në bangon e punës.
  - të çmontojë pjesët e friksionit.
  - të kryejë kontrolle pamore dhe matje të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në friksion.
  - të zëvendësojë dhe të montojë pjesë të dëmtuara të friksionit (diskun aktiv dhe diskun pasiv, kushinetën, pirunin etj.).
  - të çmontojë pjesë të mekanizmit mekanik të komandimit të friksionit.
  - të kryejë kontrolle për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e mekanizmit mekanik të komandimit të friksionit.
  - të zëvendësojë dhe të montojë pjesë të dëmtuara të mekanizmit mekanik të komandimit friksionit (levat, fijen, guajnin etj.).
  - të çmontojë pjesë të mekanizmit hidraulik të komandimit të friksionit.
  - të kryejë kontrolle për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e mekanizmit hidraulik të komandimit të friksionit.
  - të zëvendësojë dhe të montojë pjesë të dëmtuara të mekanizmit hidraulik të komandimit friksionit (pompën e friksionit, cilindrin, tubat etj.).
  - të kontrollojë dhe të rregullojë nivelin e alkoolit (dhe nxjerrjen e ajrit) të mekanizmit hidraulik të komandimit friksionit.
  - të montojë friksionin në automjet.
  - të montojë mekanizmin e komandimit (mekanik ose hidraulik) të friksionit.
  - të kryejë regjistrime në mekanizmin e komandimit (mekanik ose hidraulik), për mirëfunktionimin e friksionit.
  - të kryejë grasatime në pjesët e friksionit të automjetit.
  - të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuar të friksionit të automjetit.
  - të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të për zgjedhur pjesët e friksionit që do të zëvendësohen.
  - të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
  - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të friksionit të automjetit.

RM 2 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në kutinë manuale të ndërrimit të shpejtësisë në automjet.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të kutisë manuale të shpejtësisë të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në kutinë manuale të shpejtësisë.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në kutinë manuale të shpejtësisë.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në kutinë manuale të shpejtësisë.
- Kontrolli dhe prova e funksionimit të kutisë manuale të shpejtësisë dhe përcaktimi i parregullsive.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Zbrazja e vajit nga kutia manuale e shpejtësisë.
- Çmontimi i lidhjeve mekanike dhe elektrike të kutisë manuale të shpejtësisë, me agregatet tjera.
- Çmontimi i kutisë manuale të shpejtësisë nga automjeti dhe agregatet e tjera (nëse është e nevojshme) dhe pastrimi i saj.
- Vendosja e kutisë manuale të shpejtësisë të çmontuar në bangon e punës.
- Çmontimi i pjesëve të mekanizmit të komandimit të kutisë manuale të shpejtësisë.
- Çmontimi i pjesëve të kutisë manuale të shpejtësisë.
- Kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në kutinë manuale të shpejtësisë dhe mekanizmin e komandimit të saj.
- Zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të kutisë manuale të shpejtësisë (boshteve, rrotave të dhëmbëzuara, xhuntove, kushinetave, permistopave etj.).
- Zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të mekanizmit të komandimit të kutisë manuale të shpejtësisë (levave, udhëzuesave, fiksatorëve etj.).
- Montimi i pjesëve të kutisë manuale të shpejtësisë.
- Montimi i kutisë manuale të shpejtësisë në automjet dhe me agregatet e tjera.
- Montimi i lidhjeve mekanike dhe elektrike të kutisë manuale të shpejtësisë, me agregatet tjera.
- Rregullimi i nivelit të vajit në kutinë manuale të shpejtësisë.
- Kryerja e grasatimeve të kutisë manuale të shpejtësisë.
- Kryerja e regjistrimeve në mekanizmin e komandimit të kutisë manuale të shpejtësisë.
- Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të kutisë manuale të shpejtësisë të automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e kutisë manuale të shpejtësisë që do të zëvendësohen.

- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të kutisë manuale të shpejtësisë të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të kutisë manuale të shpejtësisë të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në kutinë manuale të shpejtësisë.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për punime në kutinë manuale të shpejtësisë.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në kutinë manuale të shpejtësisë.
- të kontrollojë dhe të provojë funksionimin e kutisë manuale të shpejtësisë dhe përcaktimi i parregullsive.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- të zbrazë vajin nga kutia manuale e shpejtësisë.
- të çmontojë lidhjet mekanike dhe elektrike të kutisë manuale të shpejtësisë, me agregatet tjera.
- të çmontojë kutinë manuale të shpejtësisë nga automjeti dhe agregatet e tjera (nëse është e nevojshme) dhe pastrimi i saj.
- të vendosë kutinë manuale të shpejtësisë të çmontuar në bangon e punës.
- të çmontojë pjesë të mekanizmit të komandimit të kutisë manuale të shpejtësisë.
- të çmontojë pjesë të kutisë manuale të shpejtësisë.
- të kryejë kontrole pamore dhe matje të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në kutinë manuale të shpejtësisë dhe mekanizmin e komandimit të saj.
- të zëvendësojë dhe të montojë pjesë të dëmtuara të kutisë manuale të shpejtësisë (boshtet, rrotat e dhëmbëzuara, xhuntot, kushinetat, permistopat etj.).
- të zëvendësojë dhe të montojë pjesë të dëmtuara të mekanizmit të komandimit të kutisë manuale të shpejtësisë (levat, udhëzuesat, fiksatorët etj.).
- të montojë pjesë të kutisë manuale të shpejtësisë.
- të montojë kuti manuale të shpejtësisë në automjet dhe me agregatet e tjera.
- të montojë lidhje mekanike dhe elektrike të kutisë manuale të shpejtësisë, me agregatet tjera.
- të rregullojë nivelin e vajit në kutinë manuale të shpejtësisë.
- të kryejë grasatime të kutisë manuale të shpejtësisë.
- të kryejë regjistrime në mekanizmin e komandimit të kutisë manuale të shpejtësisë.
- të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të

- zëvendësuar të kutisë manuale të shpejtësisë të automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e kutisë manuale të shpejtësisë që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të kutisë manuale të shpejtësisë të automjetit.

RM 3 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në transmisionet kardanike të automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të transmisionit kardanik të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në transmisionin kardanik.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në transmisionin kardanik.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në transmisionin kardanik.
- Kontrolli dhe prova e funksionimit të transmisionin kardanik dhe përcaktimi i parregullsive.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Rasti I-Automjeti me rrota të pasme aktive:
  - çmontimi i transmisionit kardanik nga lidhjet me kutinë e shpejtësisë, transmisionin kryesor dhe suportin qendror (nëse ka).
  - ndarja e xhuntave kardanike nga boshti kardanik.
  - çmontimi i pjesëve të xhuntave kardanike.
  - kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e transmisionit kardanik.
  - zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të transmisionit kardanik (boshtit, kushinetës së suportit, kryqeve, kushinetave të kryqeve etj.).
  - montimi i transmisionit kardanik me kutinë e shpejtësisë, transmisionin kryesor dhe suportin qendror.
  - ballancimi i boshtit kardanik të montuar
- Rasti II-Automjeti me rrota të para aktive:
  - çmontimi i boshtit kardanik të majtë dhe boshtit kardanik të djathtë nga akset e rrotave të para aktive.
  - çmontimi i boshtit kardanik të majtë dhe boshtit kardanik të djathtë nga lidhjet me diferencialin.
  - ndarja e xhuntave kardanike dhe çmontimi i pjesëve të xhuntave kardanike.
  - kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e transmisionit kardanik.

- zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të transmisionit kardanic (boshteve, xhuntave etj.).
- montimi i boshtit kardanic të majtë dhe boshtit kardanic të djathtë me diferencialin dhe me akset e rrotave të para aktive.
- Kryerja e grasatimeve në transmisionin kardanic.
- Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të transmisionit kardanic të automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e transmisionit kardanic që do të zëvendësohen.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të transmisionit kardanic të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të transmisionit kardanic të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në transmisionin kardanic.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në transmisionin kardanic.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në transmisionin kardanic.
- të kontrollojë dhe të provojë funksionimin e transmisionit kardanic dhe të përcaktojë parregullsitë.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- Rasti I-Automjeti me rrota të pasme aktive:
  - të çmontojë transmisionin kardanic nga lidhjet me kutinë e shpejtësisë, transmisionin kryesor dhe suportin qendror (nëse ka).
  - të ndajë xhuntat kardanike nga boshti kardanic.
  - të çmontojë pjesët e xhuntave kardanike.
  - të kryejë kontrolle pamore dhe matje të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e transmisionit kardanic.
  - të zëvendësojë dhe të montojë pjesë të dëmtuara të transmisionit kardanic (boshtit, kushinetës së suportit, kryqeve, kushinetave të kryqeve etj.).
  - të montojë transmisionin kardanic me kutinë e shpejtësisë, transmisionin kryesor dhe suportin qendror.
  - të balancojë boshtin kardanic të montuar
- Rasti II-Automjeti me rrota të para aktive:
  - të çmontojë boshtin kardanic të majtë dhe boshtin kardanic të djathtë nga akset e rrotave të para aktive.

- të çmontojë boshtin kardanik të majtë dhe boshtit kardanik të djathtë nga lidhjet me diferencialin.
- të ndajë xhuntat kardanike dhe të çmontojë pjesë të xhuntave kardanike.
- të kryejë kontrolle pamore dhe matje të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në pjesët e transmisionit kardanik.
- të zëvendësojë dhe të montojë pjesë të dëmtuara të transmisionit kardanik (boshtet, xhuntat etj.).
- të montojë boshtin kardanik të majtë dhe boshtin kardanik të djathtë me diferencialin dhe me akset e rrotave të para aktive.
- të kryejë grasatime në transmisionin kardanik.
- të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuar të transmisionit kardanik të automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të për zgjedhur pjesët e transmisionit kardanik që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të transmisionit kardanik të automjetit

RM 4 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në transmisionin kryesor, diferencialin dhe gjysëmboshtet e automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në kutinë manuale të shpejtësisë.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në transmisionin kryesor, diferencialin dhe gjysëmboshteve të automjetit.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në transmisionin kryesor, diferencialin dhe gjysëmboshteve.
- Kontrolli dhe prova e funksionimit të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve, si dhe përcaktimi i parregullsive.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Zbrazja e vajit nga kutia e diferencialit.
- Rasti I-Automjeti me rrota të pasme aktive:
  - ndarja e transmisionit kryesor nga transmisioni kardanik.
  - çmontimi i gjysëmboshteve.
  - çmontimi i pjesëve të kutisë së transmisionit kryesor dhe diferencialit.
  - çmontimi i pjesëve të transmisionit kryesor.

- çmontimi i pjesëve të diferencialit.
- kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në diferencial, transmision kryesor dhe gjysëmboshte.
- zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve
- montimi i pjesëve të kutisë së transmisionit kryesor dhe diferencialit.
- montimi i gjysëmboshteve.
- Rasti II-Automjeti me rrota të para aktive:
  - ndarja e diferencialit nga lidhjet me boshtin kardanik të majtë dhe boshtin kardanik të djathtë.
  - çmontimi i pjesëve të kutisë së diferencialit.
  - çmontimi i pjesëve të diferencialit.
  - kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në diferencial.
  - zëvendësimi dhe montimi i pjesëve të dëmtuara të diferencialit.
  - montimi i pjesëve të kutisë së diferencialit.
  - lidhja e diferencialit me boshtin kardanik të majtë dhe boshtin kardanik të djathtë.
- Rregullimi i nivelit të vajit në kutinë e transmisionit kryesor dhe diferencialit.
- Kryerja e grasatimeve në transmisionin kryesor, diferencial dhe gjysëmboshte.
- Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve që zëvendësohen.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në kutinë manuale të shpejtësisë.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve të automjetit.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në

- transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve.
- të kontrollojë dhe të provojë funksionimin e transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve, si dhe të përcaktojë parregullsitë.
  - të vendosë automjetin në postin e punës.
  - të zbrazë vajin nga kutia e diferencialit.
  - Rasti I-Automjeti me rrota të pasme aktive:
    - të ndajë transmisionin kryesor nga transmisioni kardanic.
    - të çmontojë gjysëmboshtet.
    - të çmontojë pjesë të kutisë së transmisionit kryesor dhe diferencialit.
    - të çmontojë pjesë të transmisionit kryesor.
    - të çmontojë pjesë të diferencialit.
    - të kryejë kontrolle pamore dhe matje të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në diferencial, transmision kryesor dhe gjysëmboshte.
    - të zëvendësoj dhe të montojë pjesë të dëmtuara të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve
    - të montojë pjesë të kutisë së transmisionit kryesor dhe diferencialit.
    - të montojë gjysëmboshte.
  - Rasti II-Automjeti me rrota të para aktive:
    - të ndajë diferencialin nga lidhjet me boshtin kardanic të majtë dhe boshtin kardanic të djathtë.
    - të çmontojë pjesë të kutisë së diferencialit.
    - të çmontojë pjesë të diferencialit.
    - të kryejë kontrolle pamore dhe matje të pjesëve të çmontuara për përcaktimin e saktë të parregullsive në diferencial.
    - të kryejë zëvendësimin dhe montimin e pjesëve të dëmtuara të diferencialit.
    - të montojë pjesë të kutisë së diferencialit.
    - të lidhë diferencialin me boshtin kardanic të majtë dhe boshtin kardanic të djathtë.
  - të rregullojë nivelin e vajit në kutinë e transmisionit kryesor dhe diferencialit.
  - të kryejë grasatime në transmisionin kryesor, diferencial dhe gjysëmboshte.
  - të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve.
  - të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve që zëvendësohen.
  - të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
  - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së

mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmboshteve të automjetit

RM 5 Nxënësi kryen veprimet përfundimtare të shërbimit të transmisionit të fuqisë së automjetit.

Përmbajtja:

- Llogaritja e shpenzimeve për materialet.
- Llogaritja e shpenzimeve për punën e kryer.
- Llogaritja e kostos së plotë dhe e çmimit të shërbimit të kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- Përgatitja e automjetit për dorëzim te klienti.
- Udhëzimi i klientit dhe dorëzimi i automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e transmisionit të fuqisë që zëvendësohen
- Kujdesi për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për materialet.
- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për punën e kryer.
- të bëjë llogaritjen e kostos së plotë dhe të çmimit të shërbimit të kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- të përgatitë automjetin për dorëzim te klienti.
- të bëjë udhëzimin e klientit dhe dorëzimin e automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e transmisionit që zëvendësohen.
- të tregojë kujdesin e duhur për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime xhenerike ose në servise private të automjeteve.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave dhe procedurave të punimeve për shërbimet e pjesëve të transmisionit të fuqisë së automjeteve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e punimeve të matjes, kontrollit, riparimit, zëvendësimit dhe provës së pjesëve të transmisionit të fuqisë, fillimisht në mënyrë të mbikëqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që kryejnë.
- Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullsisive

---

në pjesët e transmisionit të fuqisë së automjeteve.

- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e shërbimeve të pjesët e transmisionit të fuqisë së automjeteve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:

- Repart pune për shërbime xhenerike të automjeteve.
  - Automjet në gjendje pune.
  - Komplet i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për matje, kontrolle, zëvendësime dhe riparime të pjesëve të transmisionit të fuqisë së automjeteve.
  - Pjesë këmbimi për transmisionin e fuqisë së automjeteve.
  - Lubrifikues.
  - Katalogë të pjesëve të transmisionit të fuqisë, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

2. Moduli “Shërbimi i rrotave dhe sistemit të varjes së mjeteve të transportit”

Drejtimi: Shërbime mjetesht transporti
Profili: Shërbime xhenerike
Niveli: II
Klasa: 12

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	SHERBIMI I RROTAVE DHE SISTEMIT TE VARJES SE MJETEVE TE TRANSPORTIT	(M-18-783-11)
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të diagnostikimit, mirëmbajtjes dhe riparimit në rrotat elementet e sistemit të varjes së automjeteve të ndryshme.	
Kohëzgjatja e modulit	84 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin I të kualifikimit në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesht transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në rrotat e automjetit. Përmbajtja: <ul style="list-style-type: none"> – Analiza e dokumentacionit teknik të rrotave të automjetit. – Përgatitja e vendit të punës për punime në rrotat e automjetit. – Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në rrota. – Marrja e informacionit paraprak dhe kontrolli pamor i parregullsive në rrota. – Vendosja e automjetit në postin e punës. – Çmontimi dhe heqja e rrotës nga mocoja. – Çmontimi i gomës nga disku dhe kontrolli i saj. – Riparimi i gomës (nëse është e nevojshme). – Kontrolli i diskut të rrotës. – Montimi dhe fryrja e gomës. – Ballancimi i rrotës. – Çmontimi i mocos së rrotës dhe kontrolli i saj. – Çmontimi i kushinetës së rrotës dhe kontrolli i saj. – Zëvendësimi dhe montimi i kushinetës së rrotës. – Kryerja e grasatimeve. – Zëvendësimi dhe montimi i mocos së rrotës. – Montimi i rrotës në moco. – Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e rrotave që do të zëvendësohen. – Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës. – Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit	

---

gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të rrotave të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të rrotave të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në rrotat e automjetit.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në rrota.
- të marrë informacionin paraprak dhe kontrollin pamor të parregullsive në rrota.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- të çmontojë dhe të heqë rrotën nga mocoja.
- të çmontojë gomën nga disku dhe të kontrollojë atë.
- të riparojë gomën (nëse është e nevojshme).
- të kontrollojë diskun e rrotës.
- të montojë dhe të fryjë gomën.
- të ballancojë rrotën.
- të çmontojë mocon e rrotës dhe të kontrollojë atë.
- të çmontojë kushinetën e rrotës dhe të kontrollojë atë.
- të zëvendësojë dhe të montojë kushinetën e rrotës.
- të kryejë gratatime.
- të zëvendësojë dhe të montojë mocon e rrotës.
- të montojë rrotën në moco.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e rrotave që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të rrotave të automjetit

RM 2 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në pjesët e sistemit të varjes së automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të pjesëve të sistemit të varjes së automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në sistemin e varjes së automjetit.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në sistemin e varjes së automjetit.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në sistemin e varjes së automjetit.
- Kontrolli dhe provat paraprake të funksionimit të pjesëve të sistemit të varjes së automjetit.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Çmontimi i krahëve, levave dhe shpatullave të sistemit të

- varjes së akseve të para dhe të prapme të automjetit.
- Çmontimi i balestrave (spirale ose me fletë) të sistemit të varjes.
  - Çmontimi i amortizatorëve të sistemit të varjes.
  - Çmontimi i stabilizatorëve të sistemit të varjes.
  - Çmontimi i gominave të sistemit të varjes.
  - Kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara të sistemit të varjes dhe përcaktimi i parregullsive.
  - Zëvendësimi i pjesëve të dëmtuara të sistemit të varjes.
  - Procedura e montimit të gominave, stabilizatorëve, amortizatorëve, balestrave, shpatullave, levave, krahëve dhe pjesëve të tjera të sistemit të varjes.
  - Kryerja e grasatimeve në pjesët e sistemit të varjes.
  - Kryerja e regjistrimeve në sistemin e varjes.
  - Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të sistemit të varjes.
  - Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të varjes që do të zëvendësohen.
  - Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
  - Plotësimi i dokumentacionit teknik dhe financiar për shërbimet e kryera.
  - Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të sistemit të varjes së automjetit

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të pjesëve të sistemit të varjes së automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në sistemin e varjes së automjetit.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në sistemin e varjes së automjetit.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në sistemin e varjes së automjetit.
- të kontrollojë dhe të provojë paraprakisht funksionimin e pjesëve të sistemit të varjes së automjetit.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- të çmontojë krahët, levat dhe shpatullat e sistemit të varjes së akseve të para dhe të prapme të automjetit.
- të çmontojë balestrat (spirale ose me fletë) e sistemit të varjes.
- të çmontojë amortizatorët e sistemit të varjes.
- të çmontojë stabilizatorët e sistemit të varjes.
- të çmontojë gominat e sistemit të varjes.
- të kontrollojë dhe të matë pjesë të çmontuara të sistemit të varjes dhe të përcaktojë parregullsitë.

- të zëvendësojë pjesë të dëmtuara të sistemit të varjes.
- të zbatojë procedurat e montimit të gominave, stabilizatorëve, amortizatorëve, balestrave, shpatullave, levave, krahëve dhe pjesëve të tjera të sistemit të varjes.
- të kryejë grasatime në pjesët e sistemit të varjes.
- të kryejë regjistrime në sistemin e varjes.
- të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuar të sistemit të varjes.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të varjes që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të plotësojë dokumentacionin teknik dhe financiar për shërbimet e kryera.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të sistemit të varjes së automjetit.

RM 3 Nxënësi kryen veprimet përfundimtare të shërbimit të rrotave dhe sistemit të varjes së automjetit.

Përmbajtja:

- Llogaritja e shpenzimeve për materialet.
- Llogaritja e shpenzimeve për punën e kryer.
- Llogaritja e kostos së plotë dhe e çmimit të shërbimit të kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- Përgatitja e automjetit për dorëzim te klienti.
- Udhëzimi i klientit dhe dorëzimi i automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e rrotave dhe të sistemit të varjes që zëvendësohen.
- Kujdesi për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për materialet.
- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për punën e kryer.
- të bëjë llogaritjen e kostos së plotë dhe të çmimit të shërbimit të kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- të përgatitë automjetin për dorëzim te klienti.
- të bëjë udhëzimin e klientit dhe dorëzimin e automjetit.

- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e rrotave dhe sistemit të varjes që zëvendësohen.
- të tregojë kujdesin e duhur për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime xhenerike ose në servise private të automjeteve.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave dhe procedurave të punimeve për shërbimet e rrotave dhe sistemit të varjes së automjeteve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e punimeve të matjes, kontrollit, riparimit, zëvendësimit dhe provës së pjesëve të rrotave dhe sistemit të varjes, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që kryejnë.
- Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullsive në pjesët e rrotave dhe sistemit të varjes së automjeteve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e shërbimeve të rrotave dhe sistemit të varjes së automjeteve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Repart pune për shërbime xhenerike të automjeteve.
  - Automjet në gjendje pune.
  - Komplet i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për matje, kontrolle, zëvendësime dhe riparime të pjesëve të rrotave dhe sistemit të varjes së automjeteve.
  - Pjesë këmbimi për rrotat dhe sistemin e varjes së automjeteve.
  - Lubrifikues.
  - Katalogë të pjesëve të rrotave dhe sistemit të varjes, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

3. Moduli “Shërbimi i sistemit të drejtimit të mjeteve të transportit”

Drejtimi: Shërbime mjeteshe transporti
Profili: Shërbime xhenerike
Niveli: II
Klasa: 12

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	SHERBIMI I SISTEMIT TE DREJTIMIT TE MJETEVE TE TRANSPORTIT	(M-18-784-11)
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të diagnostikimit, mirëmbajtjes dhe riparimit në pjesët e sistemit të drejtimit të automjeteve të ndryshme.	
Kohëzgjatja e modulit	102 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin I të kualifikimit në drejtimin mësimor “Shërbime mjeteshe transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në levat e kthimit të sistemit të drejtimit të automjetit. Përmbajtja: <ul style="list-style-type: none"> – Analiza e dokumentacionit teknik të sistemit të drejtimit të automjetit. – Përgatitja e vendit të punës për punime në sistemin e drejtimit të automjetit. – Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në levat e kthimit. – Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në levat e kthimit. – Vendosja e automjetit në postin e punës. – Kontrolli i funksionimit të sistemit të drejtimit dhe i levave të kthimit, si dhe përcaktimi i parregullsive. – Çmontimi i lidhjes (lidhjeve) të levës (levave) me krahun (krahët) e mekanizmit të kthimit. – Çmontimi i lidhjeve (kokave sferike) të levave me njëra-tjetrën. – Çmontimi i kokave sferike. – Kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara dhe përcaktimi i parregullsive. – Përzgjedhja e pjesëve për zëvendësim. – Montimi i kokave sferike. – Bashkimi i levave me anë të lidhjeve me koka sferike. – Montimi i levës (levave) me krahun (krahët) e mekanizmit të kthimit.	

-
- Kryerja e grasatimeve.
  - Procedurat e regjistrimit të këndeve të rrotave.
  - Prova në ecje e automjetit.
  - Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të levave që do të zëvendësohen.
  - Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
  - Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të levave të kthimit të rrotave drejtuese të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të sistemit të drejtimit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në sistemin e drejtimit të automjetit.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në levat e kthimit.
- të marrë informacion paraprak për parregullsitë në levat e kthimit.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- të kontrollojë funksionimin e sistemit të drejtimit dhe të levave të kthimit, si dhe përcaktimin e parregullsive.
- të çmontojë lidhjet e levës (levave) me krahun (krahët) e mekanizmit të kthimit.
- të çmontojë lidhjet (kokat sferike) e levave me njëra-tjetrën.
- të çmontojë kokat sferike.
- të kontrollojë dhe të matë pjesë të çmontuara dhe të përcaktojë parregullsi.
- të përzgjedhë pjesë për zëvendësim.
- të montojë koka sferike.
- të bashkojë leva me anë të lidhjeve me koka sferike.
- të montojë levën (levave) me krahun (krahët) e mekanizmit të kthimit.
- të kryejë grasatime.
- të zbatojë procedurat e regjistrimit të këndeve të rrotave.
- të kryejë prova në ecje të automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të levave që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të levave të kthimit të rrotave drejtuese të automjetit

RM 2 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në mekanizmin e kthimit të sistemit të drejtimit të automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të pjesëve të sistemit të drejtimit të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- Kontrolli dhe provat paraprake të funksionimit të mekanizmit e kthimit të automjetit.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Çmontimi i lidhjes (lidhjeve) të krahut (krahëve) të mekanizmit të kthimit me levën (levat) e kthimit të rrotave dhe me boshtin e timonit.
- Zbrazja e vajit të mekanizmit të kthimit.
- Shkëputja e lidhjeve elektrike dhe mekanike të mekanizmit të kthimit me pjesët e tjera të automjetit.
- Çmontimi dhe heqja nga automjeti e mekanizmit të kthimit.
- Çmontimi i pjesëve të mekanizmit të kthimit.
- Kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara të mekanizmit të kthimit dhe përcaktimi i parregullsive.
- Përzgjedhja dhe zëvendësimi i pjesëve të dëmtuara të mekanizmit të kthimit.
- Procedura e montimit të pjesëve të zëvendësuara të mekanizmit të kthimit.
- Montimi i mekanizmit të kthimit në automjet.
- Montimi i lidhjes (lidhjeve) të krahut (krahëve) të mekanizmit të kthimit me levën (levat) e kthimit të rrotave dhe me boshtin e timonit.
- Rregullimi i sasisë së vajit të mekanizmit të kthimit.
- Kryerja e grasatimeve në pjesët e mekanizmit të drejtimit.
- Vendosja e lidhjeve elektrike dhe mekanike të mekanizmit të kthimit me pjesët e tjera të automjetit.
- Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të mekanizmit të drejtimit.
- Kryerja e regjistrimeve (përcaktimi i rrugës së lirë të timonit) në sistemin e drejtimit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e mekanizmit të kthimit që do të zëvendësohen.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të mekanizmit të kthimit të sistemit të drejtimit të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të pjesëve të sistemit të drejtimit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- të marrë informacion paraprak për parregullsitë në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- të kontrollojë dhe të provoj paraprakisht funksionimin e mekanizmit të kthimit të automjetit.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- të çmontojë lidhjet (lidhjeve) e krahut (krahëve) të mekanizmit të kthimit me levën (levat) e kthimit të rrotave dhe me boshtin e timonit.
- të zbrazë vajin e mekanizmit të kthimit.
- të shkëputë lidhjet elektrike dhe mekanike të mekanizmit të kthimit me pjesët e tjera të automjetit.
- të çmontojë dhe të heqë nga automjeti mekanizmin e kthimit.
- të çmontojë pjesët e mekanizmit të kthimit.
- të kontrollojë dhe të matë pjesë të çmontuara të mekanizmit të kthimit dhe të përcaktojë parregullsitë.
- të përzgjedhë dhe të zëvendësojë pjesë të dëmtuara të mekanizmit të kthimit.
- të zbatojë procedurat e montimit të pjesëve të zëvendësuara të mekanizmit të kthimit.
- të montojë mekanizmin e kthimit në automjet.
- të montojë lidhjet e krahut (krahëve) të mekanizmit të kthimit me levën (levat) e kthimit të rrotave dhe me boshtin e timonit.
- të rregullojë sasinë e vajit të mekanizmit të kthimit.
- të kryejë grasatime në pjesët e mekanizmit të drejtimit.
- të vendosë lidhje elektrike dhe mekanike të mekanizmit të kthimit me pjesët e tjera të automjetit.
- të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të mekanizmit të drejtimit.
- të kryejë regjistrime (përcaktimin e rrugës së lirë të timonit) në sistemin e drejtimit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e mekanizmit të kthimit që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të mekanizmit të drejtimit të sistemit të kthimit të automjetit.

RM 3 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në përforcuesit e sistemit të drejtimit të automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të pjesëve të sistemit të drejtimit të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në përforcuesit e sistemit të drejtimit të automjetit.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në përforcuesit e sistemit të drejtimit të automjetit.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- Kontrolli dhe provat paraprake të funksionimit të përforcuesit të sistemit të drejtimit të automjetit.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Rasti I-Sistemi i drejtimit me përforcues hidraulik:
  - shkëputja e lidhjeve mekanike të përforcuesit hidraulik me levat e kthimit dhe me boshtin e timonit.
  - zbrazja e vajit nga sistemi.
  - shkëputja e lidhjeve hidraulike të përforcuesit hidraulik me pompën hidraulike.
  - çmontimi i përforcuesit hidraulik nga automjeti.
  - çmontimi i pjesëve të përforcuesit hidraulik.
  - shkëputja e lidhjeve mekanike (rrip-pulexho) dhe hidraulike të pompës hidraulike të sistemit të drejtimit.
  - çmontimi i pompës hidraulike nga automjeti.
  - çmontimi i pjesëve të pompës hidraulike.
  - kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara të përforcuesit dhe pompës hidraulike.
  - përzgjedhja e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara.
  - montimi i pjesëve të pompës hidraulike.
  - montimi i pjesëve të përforcuesit hidraulik.
  - montimi në automjet i përforcuesit dhe pompës hidraulike.
  - lidhja e tubave të furnizimit dhe kthimit të vajit, të përforcuesit hidraulik.
  - montimi i pjesëve të mekanizmit rrip-pulexho të pompës hidraulike.
  - realizimi i lidhjeve mekanike të përforcuesit hidraulik me levat e kthimit dhe me boshtin e timonit.
  - rregullimi i sasisë së vajit në mekanizmin hidraulik të kthimit.
- Rasti II-Sistemi i drejtimit me përforcues elektrik:
  - shkëputja e lidhjeve elektrike të përforcuesit elektrik.
  - shkëputja e lidhjeve mekanike të përforcuesit elektrik me levat e kthimit dhe me boshtin e timonit.
  - çmontimi i përforcuesit elektrik nga automjeti.
  - çmontimi i pjesëve të përforcuesit elektrik.

- kryerja e kontrolleve pamore dhe e matjeve të pjesëve të çmontuara të përforcuesit elektrik.
- përzgjedhja e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara.
- montimi i pjesëve të pompës hidraulike.
- montimi i pjesëve të përforcuesit elektrik.
- montimi në automjetet i përforcuesit elektrik.
- realizimi i lidhjeve elektrike.
- Kryerja e grasatimeve në pjesët e mekanizmit të kthimit.
- Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të përforcuesit të mekanizmit të kthimit.
- Kryerja e regjistrimeve (përcaktimi i rrugës së lirë të timonit) në sistemin e drejtimit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e përforcuesit të sistemit të drejtimit që do të zëvendësohen.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të përforcuesit të sistemit të drejtimit të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të pjesëve të sistemit të drejtimit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në përforcuesit e sistemit të drejtimit të automjetit.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në përforcuesit e sistemit të drejtimit të automjetit.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në mekanizmin e kthimit të automjetit.
- të kontrollojë dhe të provojë paraprakisht funksionimin e përforcuesit të sistemit të drejtimit të automjetit.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- Rasti I-Sistemi i drejtimit me përforcues hidraulik:
  - të shkëputë lidhjet mekanike të përforcuesit hidraulik me levat e kthimit dhe me boshtin e timonit.
  - të zbrazë vajin nga sistemi.
  - të shkëputë lidhjet hidraulike të përforcuesit hidraulik me pompën hidraulike.
  - të çmontojë përforcuesit hidraulik nga automjeti.
  - të çmontojë pjesët e përforcuesit hidraulik.
  - të shkëputë lidhjet mekanike (trip-pulexho) dhe hidraulike të pompës hidraulike të sistemit të drejtimit.
  - të çmontojë pompën hidraulike nga automjeti.
  - të çmontojë pjesët e pompës hidraulike.
  - të kryejë kontrolle pamore dhe matje të pjesëve të

- çmontuara të përforcuesit dhe pompës hidraulike.
- të përzgjedhë pjesë të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara.
- të montojë pjesë të pompës hidraulike.
- të montojë pjesë të përforcuesit hidraulik.
- të montojë te automjeti përforcuesit dhe pompën hidraulike.
- të lidhë tubat e furnizimit dhe kthimit të vajit, të përforcuesit hidraulik.
- të montojë pjesë të mekanizmit rrip-pulexho të pompës hidraulike.
- të realizojë lidhje mekanike të përforcuesit hidraulik me levat e kthimit dhe me boshtin e timonit.
- të rregullojë sasinë e vajit në mekanizmin hidraulik të kthimit.
- Rasti II-Sistemi i drejtimit me përforcues elektrik:
  - të shkëputë lidhjet elektrike të përforcuesit elektrik.
  - të shkëputë lidhjet mekanike të përforcuesit elektrik me levat e kthimit dhe me boshtin e timonit.
  - të çmontojë përforcuesit elektrik nga automjeti.
  - të çmontojë pjesë të përforcuesit elektrik.
  - të kryejë kontrole pamore dhe matje të pjesëve të çmontuara të përforcuesit elektrik.
  - të përzgjedhë pjesë të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara.
  - të montojë pjesë të pompës hidraulike.
  - të montojë pjesë të përforcuesit elektrik.
  - të montojë në automjet përforcuesit elektrik.
  - të realizojë lidhjet elektrike.
- të kryejë gratime në pjesët e mekanizmit të kthimit.
- të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuar të përforcuesit të mekanizmit të kthimit.
- të kryejë regjistrime (përcaktimin e rrugës së lirë të timonit) në sistemin e drejtimit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e përforcuesit të sistemit të drejtimit që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të përforcuesit të sistemit të drejtimit të automjetit.

RM 3 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në grupin e timonit të sistemit të drejtimit të automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të pjesëve të sistemit të drejtimit të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në grupin e timonit

të automjetit.

- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në grupin e timonit të automjetit.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në grupin e timonit të automjetit.
- Kontrolli dhe provat paraprake të funksionimit të pjesëve të grupit të timonit të automjetit.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Shkëputja e lidhjeve elektrike të grupit të timonit.
- Çmontimi dhe heqja e volantit nga boshti i timonit.
- Shkëputja e boshtit të timonit nga mekanizmi i kthimit.
- Heqja e boshtit të timonit nga kollona mbajtëse.
- Çmontimi i pjesëve përbërëse të boshtit të timonit.
- Kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara të grupit të timonit dhe përcaktimi i parregullsive.
- Zëvendësimi i pjesëve të dëmtuara të grupit të timonit.
- Montimi i pjesëve përbërëse të boshtit të timonit.
- Vendosja e boshtit të timonit në kollonën mbajtëse.
- Montimi boshtit të timonit me mekanizmin e kthimit.
- Montimi i volantit me boshtin e timonit.
- Realizimi i lidhjeve elektrike të grupit të timonit.
- Kryerja e gratimeve në pjesët e grupit të timonit.
- Kryerja e regjistrimeve në grupin e timonit.
- Kryerja e provës së funksionimit (kontrolli i rrugës së lirë të timonit) të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuar.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e grupit të timonit që do të zëvendësohen.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të grupit të timonit të sistemit të drejtimit të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të pjesëve të sistemit të drejtimit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në grupin e timonit të automjetit.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për punime në grupin e timonit të automjetit.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në grupin e timonit të automjetit.
- të kontrollojë dhe të provojë paraprakisht funksionimin e pjesëve të grupit të timonit të automjetit.
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- të shkëputë lidhjet elektrike të grupit të timonit.

- të çmontojë dhe të heqë volantit nga boshti i timonit.
- të shkëputë boshtin e timonit nga mekanizmi i kthimit.
- të heqë boshtin e timonit nga kollona mbajtëse.
- të çmontojë pjesët përbërëse të boshtit të timonit.
- të kontrollojë dhe të matë pjesët e çmontuara të grupit të timonit dhe të përcaktojë parregullsite.
- të zëvendësojë pjesët e dëmtuara të grupit të timonit.
- të montojë pjesët përbërëse të boshtit të timonit.
- të vendosë boshtin e timonit në kollonën mbajtëse.
- të montojë boshtin e timonit me mekanizmin e kthimit.
- të montojë volantit me boshtin e timonit.
- të realizojë lidhjet elektrike të grupit të timonit.
- të kryejë grasatime në pjesët e grupit të timonit.
- të kryejë regjistrime në grupin e timonit.
- të kryejë provën e funksionimit (kontrollin e rrugës së lirë të timonit) të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuar.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e grupit të timonit që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të grupit të timonit të sistemit të drejtimit të automjetit.

RM 4 Nxënësi kryen veprimet përfundimtare të shërbimit të sistemit të drejtimit të automjetit.

Përmbajtja:

- Llogaritja e shpenzimeve për materialet.
- Llogaritja e shpenzimeve për punën e kryer.
- Llogaritja e kostos së plotë dhe e çmimit të shërbimit të kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- Përgatitja e automjetit për dorëzim te klienti.
- Udhëzimi i klientit dhe dorëzimi i automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të drejtimit që zëvendësohen.
- Kujdesi për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për materialet.
- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për punën e kryer.
- të bëjë llogaritjen e kostos së plotë dhe të çmimit të shërbimit të kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.

- të bëjë plotësimin e dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- të përgatitë automjetin për dorëzim te klienti.
- të bëjë udhëzimin e klientit dhe dorëzimin e automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të drejtimit që zëvendësohen.
- të tregojë kujdesin e duhur për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime xhenerike ose në servise private të automjeteve.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave dhe procedurave të punimeve për shërbimet e sistemit të drejtimit të automjeteve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e punimeve të matjes, kontrollit, riparimit, zëvendësimit dhe provës së pjesëve sistemit të drejtimit, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që kryejnë.
- Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullsive në pjesët e sistemit të drejtimit të automjeteve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e shërbimeve të pjesët e sistemit të drejtimit të automjeteve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Repart pune për shërbime xhenerike të automjeteve.
  - Automjet në gjendje pune.
  - Kompleti i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për matje, kontrolle, zëvendësime dhe riparime të pjesëve të sistemit të drejtimit të automjeteve.
  - Pjesë këmbimi për sistemin e drejtimit të automjeteve.
  - Lubrifikues.
  - Katalogë të pjesëve të sistemit të drejtimit, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

4. Moduli “Shërbimi i sistemit të frenimit të mjeteve të transportit”

Drejtimi: Shërbime mjetesht transporti
Profili: Shërbime xhenerike
Niveli: II
Klasa: 12

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	SHERBIMI I SISTEMIT TE FRENIMIT TE MJETEVE TE TRANSPORTIT	(M-18-785-11)
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të diagnostikimit, mirëmbajtjes dhe riparimit në pjesët e sistemeve të frenimit të automjeteve të ndryshme.	
Kohëzgjatja e modulit	102 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin I të kualifikimit në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesht transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në frenat e automjetit. <i>Përmbajtja:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Analiza e dokumentacionit teknik të sistemit të frenimit të automjetit. – Përgatitja e vendit të punës për punime në sistemin e frenimit të automjetit. – Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në frenat e automjetit. – Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në frenat e automjetit. – Kontrolli i funksionimit të frenave dhe përcaktimi i parregullsive – Vendosja e automjetit në postin e punës. – Çmontimi dhe heqja e rrotës së automjetit. – <u>Rasti I - Freni me disk:</u><ul style="list-style-type: none"> – çmontimi i lidhjeve hidraulike të frenit me disk. – çmontimi i ferrodove (shojeve), sustave dhe regjistruesve të frenit me disk. – çmontimi dhe heqja e nofullës së frenit me disk. – çmontimi i pistonit dhe gominave të cilindrit të nofullës. – çmontimi i diskut të rrotës. – kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara të frenit me disk, si dhe përcaktimi i parregullsive. – përzgjedhja e pjesëve të reja për zëvendësim. – montimi i diskut të rrotës	

-
- montimi i pistonit dhe gominave të cilindrit të nofullës.
  - montimi i nofullës së frenit me disk.
  - montimi i ferrodove, sustave dhe regjistruesve të frenit me disk.
  - montimi i lidhjeve hidraulike të frenit me disk.
  - Rasti II - Freni me tambur:
    - çmontimi i tamburit të rrotës.
    - çmontimi i lidhjeve hidraulike të frenit me tambur.
    - çmontimi i çepave, levave, sustave dhe regjistruesve të frenit me tambur.
    - çmontimi i cilindrit të frenimit.
    - çmontimi i pistonave dhe gominave të cilindrit të frenimit.
    - kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara të frenit me tambur, si dhe përcaktimi i parregullsive.
    - përzgjedhja e pjesëve të reja për zëvendësim.
    - montimi i pistonave dhe gominave në cilindrin e frenimit.
    - montimi i cilindrit të frenimit.
    - montimi i çepave, levave, sustave dhe regjistruesve të frenit me tambur.
    - montimi i lidhjeve hidraulike të frenit me tambur.
    - regjistrimi i hapësirave midis çepave dhe tamburit.
  - Kryerja e grasatimeve.
  - Rregullimi i nivelit të alkoolit në sistemin e frenimit.
  - Montimi i rrotës së automjetit.
  - Prova e frenimit të automjetit.
  - Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e frenave që do të zëvendësohen.
  - Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
  - Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të frenave të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të sistemit të frenimit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në sistemin e frenimit të automjetit.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për punime në frenat e automjetit.
- të marrë informacionin paraprak për parregullsitë në frenat e automjetit.
- të bëjë kontrollin e funksionimit të frenave dhe përcaktimin e parregullsive.
- të vendosë automjetin në mënyrë të sigurtë në postin e

-
- punës.
- të bëjë çmontimin dhe heqjen e rrotës së automjetit.
  - Rasti I - Freni me disk:
    - të çmontojë lidhjet hidraulike të frenit me disk.
    - të çmontojë ferrodot (shojet), sustat dhe regjistruarit e frenit me disk.
    - të çmontojë nofullën, pistonin dhe gominat e cilindrit të nofullës së frenit me disk.
    - të çmontojë diskun e rrotës.
    - të bëjë kontrollin dhe matjen e pjesëve të çmontuara të frenit me disk, si dhe përcaktimin e parregullsive.
    - të përzgjedhë pjesët e reja për zëvendësim.
    - të bëjë montimin e diskut të rrotës, pistonit, gominave të cilindrit të nofullës, nofullës, ferrodove, sustave dhe regjistruarit të frenit me disk.
    - të bëjë montimin e lidhjeve hidraulike të frenit me disk.
  - Rasti II - Freni me tambur:
    - të bëjë çmontimin e tamburit të rrotës dhe lidhjeve hidraulike të frenit me tambur.
    - të bëjë çmontimin e çepave, levave, sustave dhe regjistruarit të frenit me tambur.
    - të bëjë çmontimin e cilindrit, pistonave dhe gominave të cilindrit të frenimit të frenimit.
    - të bëjë kontrollin dhe matjen e pjesëve të çmontuara të frenit me tambur, si dhe përcaktimin e parregullsive.
    - të përzgjedhë pjesët e reja për zëvendësim.
    - të bëjë montimin e pistonave dhe gominave në cilindrin e frenimit.
    - të bëjë montimin e cilindrit të frenimit.
    - të bëjë montimin e çepave, levave, sustave dhe regjistruarit të frenit me tambur.
    - të bëjë montimin e lidhjeve hidraulike të frenit me tambur.
    - të bëjë regjistrimin e hapësirave midis çepave dhe tamburit.
  - të kryejë gratimet.
  - të bëjë rregullimin e nivelit të alkoolit në sistemin e frenimit.
  - të montojë rrotën e automjetit.
  - të bëjë provën e frenimit të automjetit.
  - të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e frenave që do të zëvendësohen.
  - të tregojë kujdesin e duhur për veglat dhe pajisjet e punës.
  - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të frenave të automjetit.

RM 2 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në mekanizmin hidraulik të komandimit të frenave të automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të pjesëve të sistemit të frenimit të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në mekanizmin hidraulik të komandimit të frenave të automjetit.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në mekanizmin e hidraulik të komandimit të frenave të automjetit.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në mekanizmin e komandimit të frenave të automjetit.
- Kontrolli dhe provat paraprake të funksionimit të mekanizmit të komandimit të frenave të automjetit.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Shkëputja e lidhjeve elektrike nga mekanizmi hidraulik i komandimit të frenave.
- Zbrazja e alkoolit nga sistemi i frenimit.
- Shkëputja e tubit të vakuimit nga përforcuesi me vakuum i mekanizmit të komandimit të frenave.
- Shkëputja e tubave të alkoolit nga cilindrat e frenimit dhe nga cilindri qendror i frenimit.
- Çmontimi dhe heqja e tubave të alkoolit.
- Çmontimi dhe heqja e përforcuesit me vakuum.
- Çmontimi dhe heqja e rezervuarit të alkoolit.
- Çmontimi dhe heqja nga automjeti e cilindrit qendror të frenimit.
- Çmontimi i pjesëve të cilindrit qendror të frenimit (trupit, sustave, pistonave, gominave etj.).
- Çmontimi i pedalit të frenimit dhe i pjesëve të lidhura me të
- Kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara të mekanizmit të komandimit të frenave dhe përcaktimi i parregullsive.
- Përzgjedhja e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara të mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave.
- Montimi i pedalit të frenimit dhe i pjesëve të lidhura me të.
- Montimi i pjesëve të cilindrit qendror të frenimit (trupit, sustave, pistonave, gominave etj.).
- Montimi i cilindrit qendror të frenimit në trupin e automjetit
- Montimi i rezervuarit të alkoolit.
- Montimi i përforcuesit me vakuum.
- Montimi i tubave të alkoolit në trupin e automjetit.
- Lidhja e tubave të alkoolit me cilindrin qendror të frenimit dhe me cilindrat e frenave.
- Lidhja e tubit të vakuimit me përforcuesin me vakuum.
- Mbushja e sistemit të frenimit me alkool.
- Nxjerrja e ajrit nga sistemi i frenimit hidraulik.

- Vendosja e lidhjeve elektrike të mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave.
- Kryerja e regjistrimeve (përcaktimi i rrugës së lirë të pedalit) në mekanizmin hidraulik të komandimit të frenave.
- Kryerja e provës së funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuara të mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave që do të zëvendësohen.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të sistemit të frenimit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në mekanizmin hidraulik të komandimit të frenave.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për punime në mekanizmin hidraulik të komandimit të frenave.
- të vendosë në mënyrë të sigurtë automjetin në postin e punës.
- të marrë informacion paraprak për parregullsitë në mekanizmin hidraulik të komandimit të frenave.
- të kryejë kontrollin dhe provat paraprake të funksionimit të mekanizmit të komandimit të frenave të automjetit.
- të bëjë shkëputjen e lidhjeve elektrike nga mekanizmi hidraulik i komandimit të frenave.
- të bëjë zbrazjen e alkoolit nga sistemi i frenimit.
- të bëjë shkëputjen e tubit të vakuimit nga përforcuesi me vakuum i mekanizmit të komandimit të frenave.
- të bëjë shkëputjen e tubave të alkoolit nga cilindrat e frenimit dhe nga cilindri qendror i frenimit.
- të bëjë çmontimin e tubave të alkoolit, përforcuesit me vakuum, rezervuarit të alkoolit dhe cilindrit qendror të frenimit.
- të bëjë çmontimin e pjesëve të cilindrit qendror të frenimit (trupit, sustave, pistonave, gominave etj.).
- të bëjë çmontimin e pedalit të frenimit dhe i pjesëve të lidhura me të
- të bëjë kontrollin dhe matjen e pjesëve të çmontuara të mekanizmit të komandimit të frenave dhe përcaktimin e parregullsive.
- të bëjë përzgjedhjen e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara të mekanizmit hidraulik të komandimit

- të frenave.
- të bëjë montimin e pedalit të frenimit dhe i pjesëve të lidhura me të.
- të bëjë montimin e pjesëve të cilindrit qendror të frenimit (trupit, sustave, pistonave, gominave etj.).
- të bëjë montimin e cilindrit qendror të frenimit, rezervuarit të alkoolit dhe përforcuesit me vakuum.
- të bëjë montimin e tubave të alkoolit në trupin e automjetit.
- të bëjë lidhjen e tubave të alkoolit me cilindrin qendror të frenimit dhe me cilindrat e frenave.
- të bëjë lidhjen e tubit të vakuimit me përforcuesin me vakuum.
- të bëjë mbushjen e sistemit të frenimit me alkool dhe nxjerrjen e ajrit nga sistemi i frenimit hidraulik.
- të vendosë lidhjet elektrike të mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave.
- të kryejë regjistrimet (përcaktimin e rrugës së lirë të pedalit) në mekanizmin hidraulik të komandimit të frenave.
- të kryejë provën e funksionimit të pjesëve të riparuar ose të zëvendësuar të mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të mekanizmit hidraulik të komandimit të frenave.

RM 3 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në mekanizmin e frenave të dorës së automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të pjesëve të sistemit të frenimit të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime në mekanizmin e frenave të dorës së automjetit.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në mekanizmin e frenave të dorës së automjetit.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në mekanizmin e frenave të dorës së automjetit.
- Kontrolli dhe provat paraprake të funksionimit të mekanizmit të frenave të dorës së automjetit.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Çmontimi dhe heqja e rrotave të prapme të automjetit.
- Shkëputja e lidhjeve të fijeve të çelikut me levat përkatëse në frenat e rrotave të prapme.
- Çmontimi i kokave të fijeve të çelikut nga foletë përkatëse në levën e frenave të dorës.
- Çmontimi i guajnit të frenit të dorës nga kapëset dhe heqja e

tij.

- Çmontimi i levës së frenave të dorës dhe i pjesëve të tij.
- Kontrolli i pjesëve të çmontuara të mekanizmit të frenave të dorës dhe përcaktimi i parregullsive.
- Përzgjedhja e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara të mekanizmit të frenit të dorës.
- Montimi i levës së frenit të dorës dhe i pjesëve të tij.
- Montimi i guajnit të frenave të dorës me anë të kapëseve në trupin e automjetit.
- Montimi i kokave të fijeve të çelikut në foletë përkatëse në levën e frenave të dorës.
- Lidhja e skajeve të fijeve të çelikut me levat përkatëse në frenat e rrotave të prapme.
- Montimi i rrotave të prapme të automjetit
- Kryerja e regjistrimeve në mekanizmin e frenave të dorës.
- Kryerja e provës së funksionimit të mekanizmit të frenave të dorës së riparuar.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e mekanizmit të frenave të dorës që do të zëvendësohen.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të mekanizmit të frenave të dorës së automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të sistemit të frenimit të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime në mekanizmin e frenave të dorës.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për punime në mekanizmin e frenave të dorës.
- të vendosë në mënyrë të sigurtë automjetin në postin e punës.
- të marrë informacion paraprak për parregullsitë në mekanizmin frenave të dorës.
- të bëjë çmontimin dhe heqjen e rrotave të prapme të automjetit.
- të bëjë shkëputjen e lidhjeve të fijeve të çelikut me levat përkatëse në frenat e rrotave të prapme.
- të bëjë çmontimin e kokave të fijeve të çelikut nga foletë përkatëse në levën e frenave të dorës.
- të bëjë çmontimin e guajnit të frenit të dorës nga kapëset dhe heqjen e tij.
- të bëjë çmontimin e levës së frenave të dorës dhe të pjesëve të tij.
- të bëjë kontrollin e pjesëve të çmontuara të mekanizmit të

- frenave të dorës dhe përcaktimin e parregullsive.
- të bëjë përzgjedhjen e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara të mekanizmit të frenit të dorës.
- të bëjë montimin e levës së frenit të dorës dhe pjesëve të tij.
- të bëjë montimin e guajnit të frenave të dorës me anë të kapëseve në trupin e automjetit.
- të bëjë montimin e kokave të fijeve të çelikut në foletë përkatëse në levën e frenave të dorës.
- të bëjë lidhjen e skajeve të fijeve të çelikut me levat përkatëse në frenat e rrotave të prapme.
- të bëjë montimin rrotave të prapme të automjetit
- të kryejë regjistrimet në mekanizmin e frenave të dorës.
- të bëjë provën e funksionimit të mekanizmit të frenave të dorës së riparuar
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e mekanizmit të frenave të dorës që do të zëvendësohen.
- të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të mekanizmit të frenave të dorës.

RM 4 Nxënësi kryen veprimet përfundimtare të shërbimit të sistemit të frenimit të automjetit.

Përmbajtja:

- Llogaritja e shpenzimeve për materialet.
- Llogaritja e shpenzimeve për punën e kryer.
- Llogaritja e kostos së plotë dhe e çmimit të shërbimit të kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- Përgatitja e automjetit për dorëzim te klienti.
- Udhëzimi i klientit dhe dorëzimi i automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të frenimit që zëvendësohen.
- Kujdesi për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për materialet.
- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për punën e kryer.
- të bëjë llogaritjen e kostos së plotë dhe të çmimit të shërbimit të kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.

- të përgatitë automjetin për dorëzim te klienti.
- të bëjë udhëzimin e klientit dhe dorëzimin e automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të frenimit që zëvendësohen.
- të tregojë kujdesin e duhur për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime xhenerike ose në servise private të automjeteve.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave dhe procedurave të punimeve për shërbimet e sistemit të frenimit të automjeteve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e punimeve të matjes, kontrollit, riparimit, zëvendësimit dhe provës së pjesëve sistemit të frenimit, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që kryejnë.
- Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullsisive në pjesët e sistemit të frenimit të automjeteve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e shërbimeve të pjesët e sistemit të frenimit të automjeteve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Repart pune për shërbime xhenerike të automjeteve.
  - Automjet në gjendje pune.
  - Komplet i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për matje, kontrolle, zëvendësime dhe riparime të pjesëve të sistemit të frenimit të automjeteve.
  - Pjesë këmbimi për sistemin e frenimit të automjeteve.
  - Lubrifikues, alkool frenash.
  - Katalogë të pjesëve të sistemit të frenimit, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar

1. Moduli “Shërbimi i kutive automatike të ndërrimit të shpejtësisë”

Drejtimi: Shërbime mjetes transporti
Profili: Shërbime xhenerike
Niveli: II
Klasa: 12

<i>PERSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	SHERBIMI I KUTIVE AUTOMATIKE TE NDERRIMIT TE SHPEJTESISË	(M-18-786-11)
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të diagnostikimit, mirëmbajtjes dhe riparimit në pjesët e kutive automatike të ndërrimit të shpejtësisë të automjeteve të ndryshme.	
Kohëzgjatja e modulit	102 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin I të kualifikimit në drejtimin mësimor “Shërbime mjetes transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes në kutinë automatike të ndërrimit të shpejtësisë të automjetit. Përmbajtja: <ul style="list-style-type: none"> – Analiza e dokumentacionit teknik të kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit. – Përgatitja e vendit të punës për punime të mirëmbajtjes në kutinë automatike të shpejtësisë. – Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për mirëmbajtjen e kutisë automatike të shpejtësisë. – Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në kutinë automatike të shpejtësisë. – Kontrolli dhe prova e funksionimit të kutisë automatike të shpejtësisë dhe përcaktimi i parregullsisë. – Vendosja e automjetit në postin e punës. – Kontrolli pamor (për rrjedhje vaji) i kutisë automatike të shpejtësisë. – Kontrolli i nivelit të vajit të kutisë automatike të shpejtësisë. – Procedura e zbrazjes së vajit të kutisë automatike të shpejtësisë. – Procedura e çmontimit të kapakut të filtrit të vajit dhe guarnicionit përkatës.	

-
- Pastrimi i kapakut të filtrit të vajit.
  - Procedura e heqjes së filtrit të vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
  - Procedura e vendosjes së filtrit të ri të vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
  - Procedura e montimit të guarnicionit dhe kapakut të filtrit të vajit.
  - Hedhja e vajit të ri dhe rregullimi i nivelit të duhur.
  - Kryerja e regjistrimeve të ndryshme në kutinë automatike të ndërrimit të shpejtësisë.
  - Kryerja e shtrëngimeve aty ku është e nevojshme.
  - Kryerja e grasatimeve të kutisë automatike të shpejtësisë.
  - Kryerja e provës së funksionimit pas mirëmbajtjes së kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit.
  - Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të kryer mirëmbajtjen e kutisë automatike të shpejtësisë.
  - Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
  - Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes kutisë automatike të shpejtësisë së automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të kutisë automatike të ndërrimit të shpejtësisë.
- të përgatitë vendin e punës për punime në kutisë automatike të ndërrimit të shpejtësisë së automjetit.
- të përzgjedhë vegla, pajisje dhe instrumente për punime në kutinë automatike të ndërrimit të shpejtësisë.
- të marrë informacion paraprak për parregullsitë kutisë automatike të ndërrimit të shpejtësisë.
- të bëjë kontrollin dhe provën e funksionimit të kutisë automatike të shpejtësisë dhe përcaktimin e parregullsive
- të vendosë automjetin në postin e punës.
- të bëjë kontrollin pamor (për rrjedhje vaji) të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë kontrollin e nivelit të vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë zbrazjen e vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë çmontimin e kapakut të filtrit të vajit dhe guarnicionin përkatës.
- të bëjë pastrimin e kapakut të filtrit të vajit.
- të bëjë heqjen e filtrit të vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të vendosë vendosë filtrin e ri të vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë montimin e guarnicionit dhe kapakut të filtrit të

-
- vajit.
  - të bëjë hedhjen e vajit të ri dhe rregullimin e nivelit të duhur.
  - të kryejë regjistrimet e ndryshme në kutinë automatike të ndërrimit të shpejtësisë.
  - të bëjë shtrëngimet aty ku është e nevojshme.
  - të kryejë grasatimet e kutisë automatike të shpejtësisë.
  - të kryejë provën e funksionimit pas mirëmbajtjes së kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit
  - të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e kutisë automatike të shpejtësisë që do të zëvendësohen.
  - të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
  - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit

RM 2 Nxënësi kryen punime të riparimit në kutinë automatike të ndërrimit të shpejtësisë të automjetit.

Përmbajtja:

- Analiza e dokumentacionit teknik të kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit.
- Përgatitja e vendit të punës për punime të riparimit në kutinë automatike të shpejtësisë.
- Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për riparimin e kutisë automatike të shpejtësisë.
- Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në kutinë automatike të shpejtësisë.
- Kontrolli pamor dhe prova e funksionimit të kutisë automatike të shpejtësisë, si dhe përcaktimi i parregullsive.
- Vendosja e automjetit në postin e punës.
- Çmontimi i pjesëve të automjetit që pengojnë heqjen e kutisë automatike të shpejtësisë.
- Çmontimi i lidhjeve elektrike, mekanike, hidraulike dhe pneumatike të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Procedura e zbrazjes së vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Çmontimi i transmisionit kardanic nga boshti i daljes i kutisë automatike të shpejtësisë.
- Çmontimi i bllokut të kutisë automatike të shpejtësisë nga trupi i motorit.
- Çmontimi i këmbëve të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Heqja dhe vendosja në bangon e punës e kutisë automatike të shpejtësisë.
- Çmontimi dhe ndarja e blloqeve kryesore dhe kapakëve të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Çmontimi i pjesëve të brendshme të kutisë automatike të shpejtësisë (turbinës, filtrit dhe pompës së vajit, rrotave me

dhëmbë, boshteve, kushinetave, permistopave, valvolave, rregullatorëve etj.).

- Kontrolli dhe matja e pjesëve të çmontuara të kutisë automatike të shpejtësisë dhe përcaktimi i parregullsive.
- Përzgjedhja e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Montimi i pjesëve të brendshme të kutisë automatike të shpejtësisë (turbinës, filtrit dhe pompës së vajit, rrotave me dhëmbë, boshteve, kushinetave, permistopave, valvolave, rregullatorëve etj.).
- Montimi i blloqeve kryesore dhe kapakëve të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Vendosja dhe montimi në automjetet e kutisë automatike të shpejtësisë.
- Montimi i kutisë automatike të shpejtësisë me motorin dhe me boshtin kardanic.
- Hedhja e vajit në kutinë automatike të shpejtësisë dhe rregullimi i nivelit të duhur.
- Montimi i lidhjeve elektrike, mekanike, hidraulike dhe pneumatike të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Montimi i pjesëve të hequra të automjetit që pengonin heqjen e kutisë automatike të shpejtësisë.
- Kryerja e regjistrimeve të ndryshme në kutinë automatike të ndërrimit të shpejtësisë.
- Kryerja e grasatimeve të kutisë automatike të shpejtësisë.
- Kryerja e provës së funksionimit pas riparimit të kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të kryer riparimin e kutisë automatike të shpejtësisë.
- Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
- Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë riparimit të kutisë automatike të shpejtësisë së automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë analizën e dokumentacionit teknik të kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit.
- të përgatitë vendin e punës për punime të riparimit në kutinë automatike të shpejtësisë.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për riparimin e kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë marrjen e informacionit paraprak për parregullsitë në kutinë automatike të shpejtësisë.
- të kryejë kontrollin pamor dhe provën e funksionimit të kutisë automatike të shpejtësisë, si dhe përcaktimin e parregullsive.
- të vendosë automjetin në mënyrë të sigurtë në postin e punës.

- të bëjë çmontimin e pjesëve të automjetit që pengojnë heqjen e kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë çmontimin e lidhjeve elektrike, mekanike, hidraulike dhe pneumatike të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë zbrazjen e vajit të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë çmontimin e transmisionit kardanic nga boshti i daljes i kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë çmontimin e bllokut të kutisë automatike të shpejtësisë nga trupi i motorit.
- të bëjë çmontimin e këmbëve të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë heqjen dhe vendosjen në bangon e punës të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë çmontimin dhe ndarjen e blloqeve kryesore dhe kapakëve të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë çmontimin e pjesëve të brendshme të kutisë automatike të shpejtësisë (turbinës, filtrit dhe pompës së vajit, rrotave me dhëmbë, boshteve, kushinetave, permistopave, valvolave, rregullatorëve etj.).
- të bëjë kontrollin dhe matjen e pjesëve të çmontuara të kutisë automatike të shpejtësisë dhe përcaktimin e parregullsive.
- të bëjë përzgjedhjen e pjesëve të reja për zëvendësimin e pjesëve të dëmtuara të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë montimin e pjesëve të brendshme të kutisë automatike të shpejtësisë (turbinës, filtrit dhe pompës së vajit, rrotave me dhëmbë, boshteve, kushinetave, permistopave, valvolave, rregullatorëve etj.).
- të bëjë montimin e blloqeve kryesore dhe kapakëve të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë montimin në automjet të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë montimin e kutisë automatike të shpejtësisë me motorin dhe me boshtin kardanic.
- të bëjë hedhjen e vajit në kutinë automatike të shpejtësisë dhe rregullimin e nivelit të duhur.
- të bëjë montimin e lidhjeve elektrike, mekanike, hidraulike dhe pneumatike të kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë montimin e pjesëve të hequra të automjetit që pengonin heqjen e kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë regjistrimet e ndryshme në kutinë automatike të ndërrimit të shpejtësisë.
- të bëjë gratatimet e kutisë automatike të shpejtësisë.
- të bëjë provën e funksionimit pas riparimit të kutisë automatike të shpejtësisë të automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të kryer riparimin e kutisë automatike të shpejtësisë.
- të tregojë kujdesin e duhur për veglat dhe pajisjet e punës.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së

mjedisit gjatë riparimit të kutisë automatike të shpejtësisë së automjetit.

RM 3 Nxënësi kryen veprimet përfundimtare të shërbimit të kutisë automatike të shpejtësisë së automjetit.

Përmbajtja:

- Llogaritja e shpenzimeve për materialet.
- Llogaritja e shpenzimeve për punën e kryer.
- Llogaritja e kostos së plotë dhe e çmimit të shërbimit të kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- Përgatitja e automjetit për dorëzim te klienti.
- Udhëzimi i klientit dhe dorëzimi i automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e kutisë automatike të shpejtësisë që zëvendësohen.
- Kujdesi për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për materialet.
- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për punën e kryer.
- të bëjë llogaritjen e kostos së plotë dhe të çmimit të shërbimit të kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- të përgatitë automjetin për dorëzim te klienti.
- të bëjë udhëzimin e klientit dhe dorëzimin e automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e kutisë automatike të shpejtësisë që zëvendësohen.
- të tregojë kujdesin e duhur për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime xhenerike ose në servise private të automjeteve.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave dhe procedurave të punimeve për shërbimet e kutisë automatike të shpejtësisë së automjeteve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e punimeve të matjes, kontrollit, riparimit, zëvendësimit dhe provës së pjesëve kutisë automatike të shpejtësisë, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që

---

kryejnë.

- Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullsisë në pjesët e kutisë automatike të shpejtësisë së automjeteve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e shërbimeve të pjesët e kutisë automatike të shpejtësisë së automjeteve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të realizimit të specifikuara për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Repart pune për shërbime xhenerike të automjeteve.
  - Automjet në gjendje pune.
  - Kompleti i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për matje, kontrolle, zëvendësime dhe riparime të pjesëve të kutisë automatike të shpejtësisë së automjeteve.
  - Pjesë këmbimi për kutinë automatike të shpejtësisë së automjeteve
  - Vaj lubrifikues.
  - Katalogë të pjesëve të kutisë automatike të shpejtësisë, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

2. Moduli “Shërbimi i sistemit të frenimit ABS”

Drejtimi: Shërbime mjetesh transporti
Profili: Shërbime xhenerike
Niveli: II
Klasa: 12

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	SHERBIMI I SISTEMIT TE FRENIMIT ABS	(M-18-787-11)
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të diagnostikimit, mirëmbajtjes dhe riparimit në pjesët e sistemeve të frenimit ABS të automjeteve të ndryshme.	
Kohëzgjatja e modulit	102 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin I të kualifikimit në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në sistemin e frenimit ABS të automjetit. Përmbajtja: <ul style="list-style-type: none"> – Analiza e dokumentacionit teknik të sistemit të frenimit ABS të automjetit. – Përgatitja e vendit të punës për punime në sistemin e frenimit ABS të automjetit. – Përzgjedhja e veglave, pajisjeve dhe instrumenteve për punime në sistemin e frenimit ABS të automjetit. – Marrja e informacionit paraprak për parregullsitë në sistemin e frenimit ABS të automjetit. – Kontrolli i funksionimit të sistemit të frenimit ABS (prova e frenimit në ecje) dhe përcaktimi i parregullsive – Vendosja e automjetit në postin e punës. – Diagnostikimi dhe mënjanimi i rrjedhjeve të alkoolit. – Diagnostikimi i pjesëve elektrike të dëmtuara. – Zëvendësimi i pjesëve elektrike të dëmtuara (siguresës, llampës sinjalizuese, përcjellësave, releve, çelësave etj.). – Diagnostikimi i pjesëve elektronike të dëmtuara. – Zëvendësimi i pjesëve elektronike të dëmtuara (modulit të kontrollit, modulit të zbatimit, sensorëve etj.). – Diagnostikimi i pjesëve mekanike/hidraulike të dëmtuara. – Zëvendësimi i pjesëve mekanike/hidraulike të dëmtuara (pompën hidraulike, rezervuarin e alkoolit, akumulatorin e presionit, valvolat, rregullatorin e presionit, tubat e alkoolit etj.). – Zëvendësimi dhe rregullimi i nivelit të alkoolit në sistemin e frenimit ABS.	

-
- Nxjerrja e ajrit nga sistemi i frenimit ABS.
  - Kryerja e regjistrimeve dhe rregullimeve në sistemin e frenimit ABS.
  - Prova e frenimit të automjetit pas shërbimit të sistemit të frenimit ABS.
  - Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të frenimit ABS që do të zëvendësohen.
  - Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës.
  - Rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të sistemit të frenimit ABS të automjetit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të analizojë dokumentacionin teknik të sistemit të frenimit ABS.
- të përgatitë vendin e punës për punime në sistemin e frenimit ABS.
- të përzgjedhë veglat, pajisjet dhe instrumentet për punime në sistemin e frenimit ABS.
- të vendosë në mënyrë të sigurtë automjetin në postin e punës.
- të marrë informacion paraprak për parregullsitë në sistemin e frenimit ABS.
- të bëjë kontrollin e funksionimit të sistemit të frenimit ABS (prova e frenimit në ecje) dhe përcaktimin e parregullsive
- të bëjë vendosjen e automjetit në postin e punës.
- të bëjë diagnostikimin dhe mënjanimin e rrjedhjeve të alkoolit.
- të bëjë diagnostikimin dhe zëvendësimin e pjesëve elektrike të dëmtuara (siguresës, llampës sinjalizuese, përcjellësave, releve, çelësave etj.).
- të bëjë diagnostikimin dhe zëvendësimin e pjesëve elektronike të dëmtuara (modulit të kontrollit, modulit të zbatimit, sensorëve etj.).
- të bëjë diagnostikimin dhe zëvendësimin e pjesëve mekanike/hidraulike të dëmtuara (pompën hidraulike, rezervuarin e alkoolit, akumulatorin e presionit, valvolat, rregullatorin e presionit, tubat e alkoolit etj.).
- të bëjë zëvendësimin dhe rregullimin e nivelit të alkoolit në sistemin e frenimit ABS.
- të bëjë nxjerrjen e ajrit nga sistemi i frenimit ABS.
- të bëjë regjistrimet dhe rregullimet e duhura në sistemin e frenimit ABS.
- të bëjë provën e frenimit të automjetit pas shërbimit të sistemit të frenimit ABS.

-
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogët) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të frenimit ABS që do të zëvendësohen.
  - të kujdeset për veglat dhe pajisjet e punës.
  - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë mirëmbajtjes dhe riparimit të sistemit të frenimit ABS.

RM 2 Nxënësi kryen veprimet përfundimtare të shërbimit të sistemit të frenimit ABS të automjetit.

Përmbajtja:

- Llogaritja e shpenzimeve për materialet.
- Llogaritja e shpenzimeve për punën e kryer.
- Llogaritja e kostos së plotë dhe e çmimit të shërbimit të kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- Plotësimi i dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- Përgatitja e automjetit për dorëzim te klienti.
- Udhëzimi i klientit dhe dorëzimi i automjetit.
- Përdorimi i dokumentacionit teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të frenimit ABS që zëvendësohen.
- Kujdesi për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për materialet.
- të bëjë llogaritjen e shpenzimeve për punën e kryer.
- të bëjë llogaritjen e kostos së plotë dhe të çmimit të shërbimit të kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit financiar për shërbimin e kryer.
- të bëjë plotësimin e dokumentacionit teknik për shërbimin e kryer.
- të përgatitë automjetin për dorëzim te klienti.
- të bëjë udhëzimin e klientit dhe dorëzimin e automjetit.
- të përdorë dokumentacionin teknik (katalogëve) për të përzgjedhur pjesët e sistemit të frenimit ABS që zëvendësohen.
- të tregojë kujdesin e duhur për vendin, veglat dhe pajisjet e punës.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime xhenerike ose në servise private të automjeteve.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave dhe procedurave të punimeve për shërbimet e sistemit të frenimit ABS të automjeteve.

-
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e punimeve të matjes, kontrollit, riparimit, zëvendësimit dhe provës së pjesëve sistemit të frenimit ABS, fillimisht në mënyrë të mbikqyrrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që kryejnë.
  - Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullsive në pjesët e sistemit të frenimit ABS të automjeteve.
  - Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e shërbimeve të pjesët e sistemit të frenimit të automjeteve.
  - Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Repart pune për shërbime xhenerike të automjeteve.
  - Automjet në gjendje pune.
  - Komplet i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për matje, kontrolle, zëvendësime dhe riparime të pjesëve të sistemit të frenimit ABS të automjeteve.
  - Pjesë këmbimi për sistemin e frenimit ABS të automjeteve.
  - Lubrifikues, alkool frenash.
  - Katalogë të pjesëve të sistemit të frenimit ABS, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

